

Utvärdering av Göteborgs Stads handlingsplan för Åldersvänliga Göteborg 2021- 2024

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Innehållsförteckning

1	Bostäder	5
1.1	Aktivitet: Särskild rådgivning till seniorer som funderar på att byta bostad	5
1.1.1	Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått.....	6
1.1.2	Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?.....	6
1.1.3	Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?	7
1.1.4	På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?	7
2	Social delaktighet och inkludering	8
2.1	Aktivitet: Aktivitetskompis.....	9
2.1.1	Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått.....	9
2.1.2	Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?.....	10
2.1.3	Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?	10
2.1.4	På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?	10
3	Stadsmiljö och stadsutveckling	11
3.1	Aktivitet: Sociala konsekvensanalyser (SKA) ska göras i alla planeringsprocesser och inkludera ett seniorperspektiv	11
3.1.1	Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått.....	12
3.1.2	Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?.....	12
3.1.3	Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?	12
3.1.4	På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?	12
4	Samhällsstöd och service	13
4.1	Aktivitet: Insatser för att öka digital kompetens och delaktighet hos seniorer.....	13
4.1.1	Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått.....	14
4.1.2	Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?.....	14
4.1.3	Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?	14
4.1.4	På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?	14
5	Information och kommunikation	15

5.1	Aktivitet: Öka stadens förståelse för äldres behov och vanor att ta till sig information och kommunikation.....	15
5.1.1	Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått.....	16
5.1.2	Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?.....	16
5.1.3	Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?	16
5.1.4	På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?	17
6	Medskick framåt i fortsatt arbete för åldersvänlig stad	18

Anvisning

Göteborgs Stad deltar i ett globalt nätverk Age-friendly Cities, som samordnas av WHO. Grunden för arbetet är gemensamma utmaningar med demografiska förändringar där en större andel av stadens befolkning är äldre och samtidigt en fortsatt urbanisering med växande städer.

Kommunstyrelsen gav genom beslut 2019-06-12 § 498, stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram en strategisk plan för stadsutveckling utifrån WHO:s koncept och med utgångspunkt från den basutvärdering som Åldersvänliga Göteborg tidigare tagit fram. Handlingsplanen gäller för perioden 2021–2024.

Syftet med handlingsplanen är att möjliggöra att staden blir en bättre plats att åldras i med hjälp av utvalda aktiviteter som beskrivs i handlingsplanen. Aktiviteterna är tidsatta och har en tydlig ansvarsfördelning vad gäller genomförande och uppföljning. Den övergripande målsättningen är: Göteborgs Stad har inkluderande och tillgängliga miljöer som främjar hälsa, delaktighet och trygghet för alla med livskvalitet hela livet.

Denna utvärdering kommer att fokusera på genomförande, effekt och analys för att ge vägledning till det fortsatta arbetet med åldersvänlig stad.

Handlingsplanen består av sex olika fokusområden, vilka är framtagna inom det globala nätverket för Age-friendly Cities: stadsmiljö, mobilitet, bostäder, social delaktighet och inkludering, samhällsstöd och service samt information och kommunikation. Utifrån den övergripande målsättningen har varje fokusområde en konkretiserad målbild med tillhörande aktiviteter som ska genomföras i samverkan mellan olika förvaltningar och bolag.

Denna rapportering bildar underlag till en samlad utvärdering av Handlingsplan för åldersvänliga Göteborg och kommer redovisas våren 2025.

1 Bostäder

Anvisning

Målbild

Göteborgs seniorer har tillgång till tillgängliga, trygga och ekonomiskt överkomliga bostäder och boendemiljöer som är anpassade efter seniorers mångfacetterade behov.

Beskrivning av fokusområde

Bostäder är ett av de tre prioriterade fokusområdena för seniorer. Bostaden och boendemiljön är den viktigaste platsen för många seniorer. Äldre personer spenderar den största delen av sin tid i sin närmiljö. Hur staden gestaltar, utformar, lokaliserar, planerar och renoverar bostäder och boendemiljöer skapar förutsättningar för olika livsvillkor för personer att kunna delta och bidra i samhället. En tillgänglig och ekonomiskt överkomlig bostad i en miljö där seniorer har nära till kommunikationer, vardagsservice, sociala kontakter och grönska är av högsta prioritet för att uppnå en god hälsa.

1.1 Aktivitet: Särskild rådgivning till seniorer som funderar på att byta bostad

Anvisning

Varför: Det finns ett behov av oberoende och pålitlig rådgivning när seniorer funderar på att byta till en mer ändamålsenlig bostad. Flera seniorer har uttryckt att det upplevs svårt, krångligt och energikrävande att byta bostad.

Vad: Seniorer behöver pålitlig rådgivning och hjälp med att byta bostad.

Samverkan: Nämnden för demokrati och medborgarservice ansvarar och samarbetar tillsammans med Boplats Göteborg AB för att erbjuda särskild rådgivning till seniorer som funderar på att byta bostad. Nämnden för demokrati och medborgarservice genom Budget- och skuldrådgivningen hjälpa seniorer att visualisera kostnader och lägga upp en budget i samband med funderingar på att byta bostad. Konsumentrådgivningen kan erbjuda vägledning avtalsrättsliga delar gällande flyttfirma och flyttstädning. Boplats Göteborg AB har ansvar för att ge information om hyresmarknaden. Samverkan sker med äldre samt vård- och omsorgsnämnden och pensionärsföreningarna för att ta tillvara på värdefulla kunskaper om kommunikationskanaler och på bästa sätt att marknadsföra tjänsten. Aktiviteten ska samverkas med aktivitet 2.3

Uppföljningsfrågor

Svarsalternativ med kommentar

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
2.4 Finns det tillgänglig rådgivning för seniorer som vill byta bostad? Huvudansvarig: nämnden för demokrati och medborgarservice Samverkande ansvariga: Boplats Göteborg AB, äldre samt vård- och omsorgsnämnden När: Senast genomfört 2022	 Ja Hållbar konsumtion och privatekonomi har lagt till ny information riktad till seniorer som vill byta bostad på hemsidan "privatekonomisk rådgivning". Där finns information om budgetrådgivning i samband med flytt, förköpsråd innan bokning av flytt eller städfirma, och om de seniorboende som finns att söka på boplatser, och information om Omflyttningsplatsen hos AB Framtiden. Denna typ av rådgivning som beskrivs i planen ligger inte i enhetens ordinarie uppdrag. Budget- och skuldrådgivning ska ges för att hantera eller förebygga problematisk skuldsättning och ge stöd i skuldsaneringsansökningar, och konsumentrådgivningen omfattar inte bostadsrådgivning utan enbart avtalsfrågor och avtalsrätt i köp av vara eller tjänst som inte avser bostad.

1.1.1 Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått

Förvaltningen har lagt till ny information riktad till seniorer som vill byta bostad på hemsidan "privatekonomisk rådgivning". Där finns information om budgetrådgivning i samband med flytt, förköpsråd innan bokning av flytt eller städfirma, och om de seniorboende som finns att söka på boplatser, och information om Omflyttningsplatsen hos AB Framtiden. Rådgivningsverksamheterna har medverkat på Boplats evenemang bussresa med information om trygghetsboenden. Under resan gavs information om vilken vägledning som kan erbjudas, generell lagstiftning samt möjlighet för enskilda att få svar på frågor.

Medverkat på seniorfestivalen, med särskilt informationsmaterial om byte av bostad. Planeringen av medverkan gjordes tillsammans med Boplats och Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen samt övriga verksamheter inom förvaltningen såsom Göteborgs stads överförmyndare.

Utmaningen i att utföra uppdraget har varit att den typen av rådgivning som beskrivs i planen inte ligger i förvaltningens uppdrag, informationsansvaret bör följa verksamhetsansvaret och därmed borde Boplats varit huvudansvariga. Budget- och skuldrådgivning ska ges för att hantera eller förebygga problematisk skuldsättning och ge stöd i skuldsaneringsansökningar, och konsumentrådgivningen omfattar inte bostadsrådgivning utan enbart avtalsfrågor och avtalsrätt i köp av vara eller tjänst som inte avser bostad.

1.1.2 Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?

Ett önskat resultat är ökad kännedom bland seniorer om möjligheten att byta bostad och vad de behöver tänka på gällande sin privatekonomi. Mätningar av antal kontakter i rådgivningen som hör av sig om denna fråga har inte gjorts, det är dock inga stora mängder av den totala antalet kontakter.

Förvaltningens uppfattning är att samverkan mellan Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, Demokrati och medborgarservice samt Boplats har ökat kunskap och kännedom om stadens arbete för målgruppen hos både medarbetare och seniorer. Informationen på hemsidan privatekonomisk rådgivning har spridits

till civilsamhällets pensionärsorganisationer genom den samverkan enheten har haft sedan lång tid tillbaka, och har varit uppskattad. Organisationerna har sen i sin tur spridit vidare i sina nätverk och sina medlemmar.

1.1.3 Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?

Programansvarig för Åldersvänliga har varit en nyckelperson som bidragit till att samverkan kommit till stånd genom ett aktivt arbete. Genom samverkan i programmet har fler kontaktytor uppstått vilket ökat kännedomen om varandras verksamheter. Detta i sin tur leder till att vi hittar nya sätt att dra nytta av varandra vilket förenklar och effektiviserar insatser gentemot målgruppen. En lärdom av arbetet utifrån programmet är vikten av att ha en som är huvudansvarig och håller ihop arbetet samt involverar andra aktörer. Det är viktigt att arbetet med programmet sker på ett sammanhållet sätt och att de ansvariga nämnderna är informerade om varandras arbete och roll för att nå måluppfyllelse. Det blir effektivare och enklare att genomföra.

1.1.4 På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?

Förvaltningen har regelbunden samverkan med pensionärsorganisationerna, för närvarande två fysiska träffar per år. Syftet med samverkan är att sprida information, genomför vissa kunskapshöjande insatser, nyttja som referensgrupp eller fokusgrupp för att få in målgruppens behov in i rådgivningsarbetet.

2 Social delaktighet och inkludering

Anvisning

Målbild

Göteborgs Stad har socialt inkluderande miljöer och verksamheter som främjar delaktighet, tar tillvara på äldres resurser och engagemang samt uppmuntrar äldre att gå ut och delta i sociala nätverk.

Beskrivning av fokusområde

Fokusområdet Social delaktighet och inkludering belyser behoven av att kunna delta i sociala, kulturella, politiska och religiösa aktiviteter, känna gemenskap och ha sociala interaktioner med andra i sin närmiljö och i samhället för att bibehålla en god hälsa. Det handlar både om organiserade aktiviteter på mötesplatser och informella sociala strukturer som möten med grannar, familj och vänner. Möten ger förutsättningar för att använda sin kompetens, kunskap, känna respekt, bygga självförtroende och nära relationer inom och över generationer. Bristen på sociala relationer och ofrivillig ensamhet kan enligt WHO jämföras med hälsoriskerna med rökning, fetma och fysisk inaktivitet (2017: 55). Området belyser vikten av att ta tillvara på äldres olika resurser och engagemang. Samt att arbeta för att minska ålderism och åldersdiskriminering som kan ge upphov till skadliga konsekvenser på hälsa och livskvalitet. Ett sätt att motverka och minska ålderism i samhället är att medvetet bredda bilden av äldre personer och vad åldrandet kan innebära genom att låta olika berättelser få komma fram.

I arbetet för en åldersvänlig stad är det viktigt att förstärka synen att seniorer är en samhällsdeltagare som har resurser, kunskaper, engagemang, kreativitet, idéer, tid, erfarenheter och kontaktnät som är viktiga delar till att Göteborg kan bli en bättre stad för alla att åldras i. Alla äldre ska kunna känna sig respekterade och ha möjligheter att bidra och delta i samhället oavsett erfarenheter, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Social delaktighet och inkludering är ett av handlingsplanens tre prioriterade fokusområdena för seniorer.

2.1 Aktivitet: Aktivitetskompis

Anvisning

Varför: Många seniorer uttrycker ett behov av att de gärna vill gå på aktiviteter men det kan vara svårt att hitta någon att gå med. En del upplever också otrygghet att gå på aktiviteter som sker kvällstid. Aktivitetskompis sammanför behoven att tillgängliggöra aktiviteter, kultur och öka möjligheten att skapa nya eller fler sociala relationer.

Vad: Ta fram koncept för Aktivitetskompis och skapa en gemensam plattform för matchmaking av personer som vill gå på aktiviteter.

Samverkan: Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ansvarar att ta fram gemensam modell och plattform för Aktivitetskompis i samverkan med kulturnämnden, nämnden för demokrati och medborgarservice, idrott- och föreningsnämnden samt nämnden för intraservice. Seniorer ska vara delaktiga i utvecklingen av tjänsten. De lokala erfarenheterna i att arbeta med volontärverksamhet, frivilliginsatser och motverka ensamhet ska säkerställas i framtagandet av plattform samt för drift vid genomförande. Kulturlivet, kulturutövare och kulturinstitutioner behöver engageras och samverkansaktörerna ska undersöka närmare hur kultur kan tillgängliggöras genom plattformen. Idrott- och föreningsnämnden har kontaktytor med civilsamhälle och lokala föreningar vars behov och kunskaper ska tas tillvara på. Det är önskvärt om intressepoolen går att sortera geografiskt där personer som bor i närheten av varandra kan samåka till aktiviteter. För att få en jämlik tillgång till aktiviteter behöver de samverkande aktörerna säkerställa att det sker aktiviteter i hela staden. Alla göteborgare ska kunna delta i Aktivitetskompis då deltagarna kan matchas ihop utifrån intresse. Vid implementeringen av Aktivitetskompis behöver intraservice involveras. Samverkan mellan nämnderna för drift och underhåll av tjänsten är en förutsättning.

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
3.1 Har modell och plattform för konceptet Aktivitetskompis tagits fram?	☒ Nej
Huvudansvarig: äldre samt vård- och omsorgsnämnden	
Samverkande ansvariga: kulturnämnden, nämnden för demokrati och medborgarservice, idrott- och föreningsnämnden, nämnden för intraservice.	
När: Senast genomfört 2023.	

2.1.1 Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått

Demokrati och medborgarservice var en samverkanspartner i denna aktivitet. Förvaltningen har inte genomfört några egna aktiviteter utan varit ett stöd till Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen.

Inledningsvis introducerades vårt stöd inom serviceutveckling och vikten av att ta fram lösning gemensamt med målgruppen och ifrågasätta huruvida detta var en

aktuell lösning för det identifierade problemet.

Förvaltningen stöttade med metodstöd kring behovsanalys och designprocessen. Ansvarig för aktiviteten från Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen matchades även ihop med andra funktioner från vår förvaltning för att omhänderta andra delar av aktiviteten. Exempelvis digital serviceutveckling för att titta på kommande kartfunktioner och även webbstrategier för att fundera kring utveckling och användande av kalendariet.

2.1.2 Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?

Förvaltningen har inte gjort några egna aktiviteter och kan inte svara för effekter.

2.1.3 Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?

Samverkan skedde med aktivitetsansvarig på Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen fram till årsskiftet 22/23. Då avstannade samarbetet och det var svårt att få information om vad som hände med aktiviteten. Det var aldrig några gemensamma möten med de olika förvaltningarna utan endast med ansvarig, upplevelsen är att det var svårt för ansvarig att få med alla förvaltningarna.

2.1.4 På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?

Förvaltningen känner inte till involvering av civilsamhället.

3 Stadsmiljö och stadsutveckling

3.1 Aktivitet: Sociala konsekvensanalyser (SKA) ska göras i alla planeringsprocesser och inkludera ett seniorperspektiv

Anvisning

Varför: För att Göteborg ska kunna bli en åldersvänlig stad behöver seniorers mångfacetterade behov beaktas i stadsutvecklingsprocessen, såsom i gestaltning och innehåll av offentliga miljöer. Många seniorer uttrycker ett behov av att förstå hur de kan vara delaktiga. Seniorer spenderar en stor del av sin tid i sin absoluta närmiljö och utgör en betydelsefull kunskapskälla om hur olika närmiljöer behöver vara utformade och sammankopplade för att möjliggöra god hälsa, delaktighet, självständighet och livskvalitet genom hela livet. Med ett tydligt förhållningssätt att ta tillvara äldres resurser och säkerställa kunskaper om ett seniorperspektiv kan staden aktivt arbeta med att förändra attityder samt motverka ålderism samt åldersdiskriminering och inom stadsutvecklingsprocesser.

Vad: Sociala konsekvensanalyser (SKA) ska göras i alla planeringsprocesser och inkludera ett seniorperspektiv med behovsanalys som synliggör seniorers mångfacetterade behov.

Samverkan: Stadsbyggnadsnämnden har huvudansvaret att leda och samordna aktiviteten. Dock har exploateringsnämnden och stadsmiljönämnden ansvar att genomföra aktiviteten i de stadsutvecklingsprocesser som respektive nämnd ansvarar för. Kulturnämnden har en samverkande roll att bistå i medborgardialoger, som kan exempelvis kombineras med kulturupplevelser. Samverkan kan leda till att användningen av SKA-verktyget stärks genom att inkludera ett seniorperspektiv, och i högre grad göra en mångfald av äldre personer delaktiga i planeringsprocesser samt att berörda aktörer använder stadsbyggnadsnämndens anvisningar för medborgardeltagande i stadsutvecklingsprocesser. Samverkan med socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost och socialnämnden Sydväst möjliggör platsspecifika analyser genom att ta tillvara nämndernas lokala kunskaper.

Uppföljningsfrågor

Svarsalternativ med kommentar

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
4.1 Genomförs sociala konsekvensanalyser (SKA) och behovsanalyser i alla planeringsprocesser med ett inkluderande seniorperspektiv och behovsanalys som synliggör seniorers mångfacetterade behov? Huvudansvarig: stadsbyggnadsnämnden Samverkande ansvariga: stadsmiljönämnden, kulturnämnden, nämnden för demokrati och medborgarservice, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, exploateringsnämnden, idrott- och föreningsnämnden, socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, socialnämnden Sydväst När: Kontinuerligt under planperiodens giltighetstid.	— Förvaltningen kan inte svara på detta då förvaltningen inte har kunskap om alla planeringsprocesser som genomförs.

3.1.1 Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått

Förvaltningen har hanterat aktiviteten inom ramen för den ordinarie verksamheten. I alla SKA/BKA-processer verkar förvaltningen för att delta och vara en aktiv part när det gäller utförande av konsekvensanalyserna utifrån den kompetens och ansvar som åligger förvaltningen.

Förvaltningen är med i en utvidgad arbetsgrupp för SKA/BKA och där är seniorperspektivet ett av flera perspektiv. Hur seniorperspektivet tas om hand i olika planeringsprocesser har förvaltningen ingen kunskap om, eftersom vi endast är med i den vidgade arbetsgrupp som träffas några gånger per termin.

3.1.2 Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?

Förvaltningen har inte tillräckligt med kunskap för att uttala sig om effekterna.

3.1.3 Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?

Samverkan i arbetsgruppen har fungerat bra.

3.1.4 På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?

Förvaltningen har ingen kännedom om detta då vi inte har deltagit i planeringsprocessen.

4 Samhällsstöd och service

4.1 Aktivitet: Insatser för att öka digital kompetens och delaktighet hos seniorer

Anvisning

Varför: Det finns ett behov av att minska seniorers digitala utanförskap.

Vad: Idag finns det flera spridda initiativ som pågår i staden, där både utbildningar och hjälp inom digital teknik erbjuds. Men det finns inget helhetsperspektiv som säkerställer jämlik tillgång i att minska det digitala utanförskapet. För att möjliggöra digital delaktighet oavsett ålder och funktionsnedsättning behöver staden samordna och utöka insatserna för att öka den digitala delaktigheten bland äldre personer med särskilt fokus på grupper och individer som riskerar att exkluderas eller redan upplever ett digitalt utanförskap. Aktiviteten ska samordnas som en övergripande demokrati- och delaktighetsfråga för att möjliggöra ett helhetsgrepp för att minska det digitala utanförskapet hos göteborgarna.

Samverkan: Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har huvudansvaret att driva aktiviteten tillsammans i samverkan med kulturnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice. De samverkande nämnderna behöver initiera och driva gemensam kartläggning av de pågående satsningarna som finns i staden. Därtill ska nämnderna analysera hur det digitala utanförskapet ser ut bland seniorer, andra riskgrupper och individer. Genom att ta tillvara på nämndernas personella resurser och fysiska tillgångar exempelvis bibliotek och medborgarkontoren kan målgruppsriktade och behovsbaserade insatser genomföras i hela Göteborg. I de kompetenshöjande insatserna ska seniorers egna kunskaper tas tillvara genom att uppmana och skapa förutsättningar för att seniorer ska kunna utbilda andra seniorer

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
5.1 Har ni genomfört kompetenshöjande insatser för att minska det digitala utanförskapet hos seniorer med särskilt fokus på grupper som riskerar att exkluderas? Huvudansvarig: nämnden för äldre samt vård- och omsorg Samverkande ansvariga: kulturnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice. När: Kontinuerligt under planperiodens giltighetstid	 Ja Inom grunduppdraget för medborgarkontoren.

4.1.1 Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått

Inom grunduppdraget för Medborgarkontoren har aktiviteter arrangerats där invånare kan få hjälp med en digital tjänst, exempelvis sökhjälp på Kärra bibliotek eller It handledning på Medborgarkontoret Angered. Men också i samhällsvägledningen där fokus är hjälp till självhjälp som syftar till att stärka besökaren att blir mer självständig i sina myndighetsärenden som ofta behöver hanteras digitalt.

4.1.2 Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?

Aktiviteten har bidragit till en utökad samverkan kring stödet vi ger våra invånare i staden och denna dialog fortsätter.

När det kommer till de aktiviteter medborgarkontoren genomfört mäts antal deltagare men inte uppnådd effekt eller ökad kompetens hos målgruppen. Sökhjälp och it-handledning har haft några men inte många besökare vid varje tillfälle och samhällsvägledningen är välbesökt.

4.1.3 Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?

Förvaltningen deltog i den styrgrupp som tillsattes kopplat till aktiviteten, samarbetet har fungerat bra.

4.1.4 På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?

Civilsamhället har inte varit med som aktör i de aktiviteter som förvaltningen anordnade.

5 Information och kommunikation

5.1 Aktivitet: Öka stadens förståelse för äldres behov och vanor att ta till sig information och kommunikation

Anvisning

Varför: Göteborgs Stad når inte fram med sin information och kommunikation fullt ut till gruppen äldre. Det finns stora skillnader i hur seniorer tar till sig information, vilka kommunikationskanaler som den heterogena gruppen använder och förmågan att förstå var information finns.

Vad: Stärka och systematisera stadens pågående arbete att undersöka hur information till äldre personer bäst når fram och i vilka kanaler äldre personer föredrar att kommunicera. Ett särskilt fokus på att öka stadens medarbetares kunskaper om personer som är i riskzonen att exkluderas på grund av otillgänglig information eller att information inte upplevs relevant.

Samverkan: Nämnden för demokrati och medborgarservice har ansvaret att driva utvecklingsarbetet i samverkan med äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost och socialnämnden Sydväst involveras för att utforma informationen och kommunikationen utifrån lokala förutsättningar och behov. En ökad och tydlig samverkan kan samtidigt medföra ökade kunskaper hos medarbetare i staden beroende på hur bred samverkan är i genomförandet av undersökningarna. Spridning av resultatet ska ske internt och externt och ansvaras av deltagande nämnder i aktiviteten.

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
6.1 Sker regelbundna och systematiska undersökningar av äldres kommunikationsvanor samt sprids resultatet? Huvudansvarig: nämnden för demokrati och medborgarservice Samverkande ansvariga: äldre samt vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, socialnämnden Sydväst. När: Kontinuerligt under planperiodens giltighetstid	 Ja Staden gör vissa återkommande undersökningar där frågor kring kommunikationsvanor ingår. Demokrati och medborgarservice genomför olika undersökningar och samlar data som rör användandet av våra olika kanaler såsom telefoni och webb. När det kommer till brukarundersökningar eller kommunikationsvanor för särskilda grupper bör detta ske i stadens respektive förvaltningar. Ansvaret för informationen, att utveckla den samt säkerställa att den når fram till rätt målgrupp går i linjen med berörd verksamhets ansvar. En stor utmaning är spridning och återanvändning av den data och de insikter som samlats.

5.1.1 Beskriv hur arbetet med genomförandet har gått

Demokrati och medborgarservice hade huvudansvar för denna aktivitet. Förvaltningen inledde med ett möte med samordnare för Åldersvänliga för att resonera kring avgränsning och konkretisering av aktiviteten i förhållande till nämndens uppdrag. Det var inte klart varför aktiviteten hamnade hos demokrati och medborgarservice och vad i aktiviteten som låg inom förvaltningens uppdrag och rådighet. Detta lyftes även i remissvaret då förvaltningen rekommenderade att huvudansvaret skulle ligga på nämnden för äldre samt vård och omsorg eftersom ansvaret för informationen, att utveckla den samt säkerställa att den når fram till rätt målgrupp går i linjen med berörd verksamhets ansvar.

En arbetsgrupps samlades med representanter från de utpekade förvaltningarna. Första mötet blev ett tolkningsmöte av aktiviteten och vilka som kunde/ville ingå i det fortsatta arbetet. I fortsatta arbetet ingick 2 kommunikatörer och en planeringsledare från Äldre samt vård och omsorgsförvaltningen, aktivitetsansvarig 5.1 (öka digitala kompetensen) samt utvecklingsledare Folkhälsa i socialförvaltning sydväst.

Arbetsgruppen avgränsade och tolkade aktiviteten, samlade den statistik kring äldres kommunikationsvanor som redan finns, tittade på hur vi i staden stöttar medarbetare i att bättre arbeta utifrån användarnas behov kring kommunikation. Avgränsning gjordes genom att fokusera på stöd till medarbetare och inte genomförande av en målgruppsanalys, vilket Äldre samt vård och omsorgsförvaltningen gjorde under denna period.

Det saknas fortfarande en systematik, ansvarsfördelning och information om hur och var spridning kan ske. Förvaltningen fortsätter detta samtal med Stadsledningskontoret.

5.1.2 Vilka effekter kan ni se av aktiviteten?

Aktiviteten har bidragit till ökad och ny samverkan mellan involverade förvaltningar, främst kring behovet av samlad information om våra olika målgrupper på ett mer tillgängligt sätt.

Det har givit förvaltningen en push i arbetet med målgrupps- och behovsanalyser och frågan om hur vi sprider det vi som stad lär oss om våra målgrupper.

Aktiviteten och nya samarbeten har gett ringar på vattnet och lett till nya aktiviteter såsom samverkan kring digital inkludering och användartester på webben.

5.1.3 Hur har samverkan mellan de utförande förvaltningarna/bolagen fungerat?

Demokrati och medborgarservice var sammankallande. Samtliga socialförvaltningar bjöds in till samarbete, socialförvaltning Sydväst samt Äldre samt vård- och omsorg deltog. Sydväst valde att delta via sitt folkhälsoarbete.

Äldre samt vård- och omsorg genomförde under planperioden även en riktad målgruppsanalys som gav aktiviteten insikter och skjuts i arbetet.

Förvaltningen har fortsatt dialog med stadsledningskontoret gällande systematiken kring målgruppsanalyser och ansvarsfördelning av målgruppsanalyser generellt. Var sprids de och hur?

5.1.4 På vilka sätt har civilsamhället i synnerhet seniorer involverats i genomförandet?

Arbetsgruppen gjorde tidigt en tolkning och avgränsning av aktiviteten som resulterade i att fokus skulle ligga på stöd till medarbetarna för att bättre lyssna in och utforma utifrån målgruppens behov. I arbetet med målgruppsanalysen inkluderades målgruppen, som sig bör.

6 Medskick framåt i fortsatt arbete för åldersvänlig stad

Generella medskick

Inför kommande arbete bör dialog genomföras med berörda nämnder om var/vilken typ av aktiviteter samverkan kan ske kring innan de fastställs för att öka genomförbarheten. I dagsläget tar planens aktiviteter heller inte hänsyn till fackförvaltningarnas verksamhetsansvar. Det finns ett behov av att tydliggöra befolkningsansvaret.

Medskick - Fokusområde Bostäder

Inom budget- och skuldrådgivningen möter vi många personer som har väldigt låga inkomster, både pga låga ersättningar pga t ex sjukdom, funktionsnedsättning eller ålder. Vi ser tydligt att bostadsförsörjningen inte matchar alla människors inkomster eller situation.

Äldre är en särskilt utsatt grupp när det gäller avhysningar och hemlöshet. Enligt Kronofogdens statistik ökar andelen personer som är 65 år och äldre bland de som blir avhysta från sin bostad. I Göteborgs stads plan mot hemlöshet är en åtgärd att Utveckla samverkan för att förebygga avhysning av äldre personer. Vi föreslår att denna eller en liknande åtgärd på ett tydligt sätt lyfts in i det fortsatta arbetet för en åldersvänlig stad under fokusområde Bostäder. Utifrån förvaltningens budget- och skuldrådgivning ser vi tydligt behovet av att samverkan utvecklas och sker så tidigt som möjligt för att risker ska kunna identifieras tidigt och avhysningar förebyggas.

Medskick - Fokusområde Samhällsstöd och service

Insatser för att öka digital kompetens och delaktighet hos seniorer pågår. Demokrati och medborgarservice är delaktig i detta arbete genom grunduppdraget för stadens medborgarkontor. Nära kopplat till detta är bedrägerier mot äldre som ökar kraftigt. Här finns ett stort behov av att fler aktörer inom staden samt i samverkan med andra aktörer som t ex Polisen arbetar tillsammans för att förebygga att äldre utsätts för bedrägerier.